

Анатолій ЖИТКЕВИЧ

СПІВАЄ ЧИСТЕ ДЖЕРЕЛО

ЗБІРКА ПІСЕНЬ

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 78.087.6
ВВК 85.314
Ж74

Житкевич А. С.

Ж74 Співає чисте джерело: збірка пісень. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. — 112 с.

ISMN 979-0-707579-30-5

Збірка пісень спрямована на допомогу керівникам гуртків художньої самодіяльності середніх шкіл, позашкільних дитячо-юнацьких закладів культури.

УДК 78.087.6
ВВК 85.314

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без божволу автора чи видавництва.*

ISMN 979-0-707579-30-5

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2011

ВІД АВТОРА

Любов'ю вкраплені слова
Мені природа віддала
В щасливий день, ясну годину,
Щоб через душу перелив,
Від серця музику створив
І вилив їх у пісню журавлину.

Навесні 1998–го року Тернопільське видавництво «Підручники і посібники» видало мою першу збірку пісень для дітей та молоді «На крилах пісні», а згодом я почув деякі з них у виконанні різних колективів та виконавців. Багатьом сподобались пісні: «Семеро гномів», «Музика землі», «Літа мрії золоті», «Сопілочко з бузини», «Ой, весно, весно», «Під звуки вальсу», «А мені вже десять років», «Мое джерело» та інші. Їх співали шкільні хори, вокальні гурти та солісти. Різними шляхами йшли мої пісні до виконавця.

Пам'ятаю, як один із моїх колег по роботі в Тернопільському ще тоді педагогічному інституті, шукав пісні для хорového колективу, і я запропонував йому свою, але сказав, що це пісня одного з популярних на той час композиторів. Вперше ознайомившись з нею, мій колега вигукнув: «Оце пісня!» Та як був здивований, коли, після виступу, я признався, що вона написана мною. Можливо, саме тоді мені самому повірилось, що можу писати пристойні тексти пісень, що було несподіванкою для мене самого, бо перші мелодії на пісенні рядки інших авторів, я писав ще в студентські роки.

Співаю, відколи себе пам'ятаю. Це в мене від мами. Вона мала гарне сопрано. Бувало, як йшли жінки з поля, то я здалеку впізнавав її голос. А мати все на колгоспних полях та роботах, тому й здебільшого жив у дідуся й бабусі. Було мені з ними цікаво. Бабуся пам'ятала багато віршів, чого й мене навчала.

Ще в дитинстві, не знаючи навіть нотної грамоти, я навчився грати на гармоніці, а згодом – на баяні та став незмінним акомпаніатором гуртків шкільної художньої самодіяльності. Подальшу музичну освіту здобував у Тульчинському технікумі культосвітніх працівників.

Навчався музики старанно і наполегливо. Грав, співав у хорах, в агітбригадах, танцював, як баяніст-виконавець виступав на сцені.

Свою трудову діяльність я розпочав у Немирівському будинку відпочинку «Авангард» на посаді баяніста. Саме там написав першу пісню «Над озером» на слова свого земляка Анатолія Лінкевича. Пригадую такі рядки:

Місяць розкидав над озером
Сяйво з небесних криниць.
Десь заблудилась між лозами
Пісня дівчат-чарівниць.

А далі – військова служба, де керував хорами та армійською самодіяльністю. Досі пам'ятаю чудове виконання «Серенади» Франца Шуберта жіночим хором дружин офіцерів міста Стрия, що на Львівщині.

Із 1963-го року почалося моє студентське життя в Дрогобицькому пединституті імені Івана Франка, на музично-педагогічному факультеті. Це була для мене небаби яка школа. Я був учасником чоловічого хору «Бескид» (керівник Степан Стельмащук), вокально хореографічного ансамблю «Пролісок» (керівники Михайло Кочерган і Василь Їжак), вокального квартету студентів однокурсників, постійним акомпаніатором, тоді викладача інституту, а нині народного артиста Львівського театру опери й балету Богдана Базиликута.

Після закінчення навчання я працював викладачем по класу баяна в Кам'янець-Подільському педагогічному інституті. Там розпочав наукову діяльність. Працювати було цікаво, бо Кам'янець-Подільський віддавна славився своїми архівами. Майже щотижня друком виходили мої статті про життя видатних музикантів краю. А було їх чимало. Це – Микола Леонтович, Кирило Стеценко, Владислав Заремба, Антоній Коципінський, Михайло Завадський, Лідія Липковська, Зінаїда Рибчинська.

У 1974 році разом із сім'єю переїхав до Тернополя, де пройшов важливий період моєї творчості. Саме тут я серйозно зайнявся написанням пісень для дітей та молоді.

Тернопіль – місто поетів і художників. Щоб не хотів, то станеш поетом. Пригадую, як на уроці в шостому класі середньої школи № 3 я заграв для дітей популярну тоді пісню «Квіти ромена» і запитав, чи комусь відомо, хто написав слова до цієї пісні. Здивувався, коли учениця сказала: «Цю пісню написав мій тато, Борис Демків».

Саме він став хресним батьком моєї першої авторської збірки. Це була осінь 1997-го року. Я прийшов у студію «Сонячні кларнети» і поклав на стіл щойно укомплектовану збірку «На крилах пісні».

Погортав її Борис і зачитався. Читав мовчки. Першою піснею була «Музика землі». Він різко кивнув головою, підвів догори брови в очах з'явилося здивування. Бачу, дочитує останній куплет:

Послухай музику землі,
Пізнай навколишню природу.
В ній – ніжність наших матерів,
В ній – сила вільного народу.
Співає чисте джерело,
Навколо вквітчане барвінком...

Дочитавши, поет різко протягує мені руку і міцно тисне. Ні слова не сказавши, читає далі. Наступні пісенні тексти «Семеро гномів», «Лагідні слова», «Перестук», «Чобітки мої червоні». І після кожного з них я відчуваю потиск його рук. А ось і «Папуга».

Приїхав батько мій
з далекого Мадругу.
Привіз мені в презент
веселого папугу.
Папуга мій смішний,
не має що робити:
Лише кричить й кричить,
бо вміє говорити.
Не знаю я всіх слів,
які папуга каже.
Навчу його пісень,
хай в пісню звуки в'яже.
Як вивчить хоч одну,
то випущу на волю,
Нехай почує світ
співучу нашу мову.

Я помітив у його очах особливе задоволення: «У цих восьми рядках, – лагідно каже поет, – більше патріотизму, ніж у деяких величезних поемах про Україну». І знову міцний потис рук.

Інтуїція не підвела поета. Згодом Яринка Шуст завоює з цією піснею шість гран-прі, у тому числі – в Італії, Мальті, Румунії, і навіть у Голлівуді, на міжнародному конкурсі дитячої пісні «Зірки світу».

У рецензії на збірку «На крилах пісні» Борис Демків написав: «У цих піснях поєднані високі почуття людини і глибоке розуміння дитячої душі, знання того, чим вона живе, що любить і про що мріє. Гадаємо, що в них є майбутнє, бо вони здатні зворушити до глибини душі».

Борис Демків високо оцінив мої пісні для молоді «Я віддаю тобі любов», «Понад морями летять лелеки», «Розстріляна молодість», «Я слухаю співає Соломія»... Перечитавши «Білі крила лебедині», ще раз повторює вголос протягуючи:

Білі крила ле-бе-ди-ні,
Ви у мене – світ єдиний.
Світ єдиний, незрадливий,
Лебединий, ле-бе-ди-ний...

І знову міцно-міцно тисне мою руку. Чутливе серце відчувало, що ця пісня матиме неабияку популярність.

До сьогодні я створив близько 500 пісень. Вони звучать на конкурсах дитячої пісні, шкільних вечорах. Кілька пісень увійшли до шкільних програм і підручників, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Благословляю день і ніч,
Коли створити гарну пісню вдається.
Іду у світ дорогою пісень
Й чим більше їх, тим більше щастя!

Радію, коли вдається відшукати щось нове, незвідане. Намагаюся йти в ногу з часом, наповнювати свої твори свіжістю нової доби. Серйозне ставлення до текстів, мелодійність і сучасні ритми – основне кредо моєї творчості.

Летять, летять мої пісні
Швидкі, веселі і сумні.
Їх перевеслом музика зв'язала.
А я дивлюся чи зумів
Покласти в пісню всі зі слів,
Які мені природа дарувала.

З повагою, Анатолій Житкевич, Торонто, Канада.

Вступ

Барвисті ранки скрипаля

1. Прийшла до рук, торкнулася плеча,
Така тендітна, ніжна й гордовита.
І запалала музики свіча,
Промінням щастя й злагоди умита.
Я взяв ті звуки і пісні зв'язав,
Бо мрій своїх і слова не порушу.
О люба скрипко, я тобі співав,
А ти мені зігріла серце й душу.
2. Палахкотить вогнистий горицвіт,
Ранкове сонце п'є сріблясті роси.
Вже визріла і рветься у політ
Мелодія, якої серце просить.
Не загубись, благаю і молю,
Моїх надій пора роками вкрита.
Хай усміхнеться доля скрипалю,
Піснями незгораючого літа!

Анатолій Житкевич

День, якого я чекав

Слова та музика А. Житкевича

Радісно

Ось

день, я - ко - го я че - кав. Доб-ро-го ран - ку! - Я йо-му ска-

зав. Доб-ро-го ран - ку! Доб-ро-го ран - ку! Доб-ро-го

ран - ку! - Я йо-му ска - зав. І гай о - жив, і ліс о - жив, за -

пах-ло так по-ро-ю жнив, і соняш-ник, як сонеч-ко роз-цвів.

Я - ка по - ра, я - ка кра - са - вог - ня - ми сві - тить - ся ро -

са. Ось день, я - ко-го я хо - тів. А //

ко - го я хо - тів. Ла...

Ла - ла-ла - ла... Ла - ла-ла - ла...

Ла - ла - ла - ла. Ла - ла - ла - ла - ла. Ла - ла - ла - ла - ла!

- Ось день, якого я чекав.
Доброго ранку! – Я йому сказав.
Доброго ранку!
Доброго ранку!
Доброго ранку! – Я йому сказав.

Приспів: І гай ожив, і ліс ожив,
Запахло так порою жнив,
І соняшник, як сонечко розцвів.
Яка пора, яка краса –
Вогнями світиться роса.
Ось день, якого я хотів.

- А день, у відповідь мені,
Прислав проміння сонця золоті.
Проміння сонця,
Проміння сонця,
Прислав проміння сонця золоті.

Приспів.

- У день, якого я чекав:
Дякую, сонце! – Я йому сказав.
Дякую, сонце!
Дякую, сонце!
Дякую, сонце! – Я йому сказав.

Приспів.